

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
De heer mr. dr. L.F. Asscher
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 00
fax 070-312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 7 juli 2015

betreft Commissiemededeling: een Europese Migratieagenda

ons kenmerk 157545.01u

Geachte heer Asscher,

De vaste commissies voor Immigratie & Asiel / JBZ-raad en voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid hebben op 30 juni 2015 de Commissiemededeling: een Europese Migratieagenda d.d. 13 mei 2015¹ besproken. De leden van de fracties van het **CDA**, **D66**, de **SP**, **GroenLinks** en de **SGP** hebben de volgende opmerkingen en vragen naar aanleiding van de Commissiemededeling, alsmede naar aanleiding van andere hieraan gerelateerde stukken, waaronder het EU-actieplan tegen migrantensmokkel², de voorstellen voor voorlopige maatregelen op het gebied van internationale bescherming ten gunste van Italië en Griekenland³, de kabinetsappreciatie van de Commissiemededeling: een Europese Migratieagenda en van de Commissievoorstellen over herplaatsing en hervestiging⁴, diverse stukken rondom de recente JBZ-Raad van 15-16 juni 2015 en de Europese Raad van 25-26 juni 2015⁵.

I. Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de **CDA**-fractie hebben de volgende vragen over de migratieagenda van de Europese Commissie:

1. Wat de rechtvaardige toewijzing voor adequate opvang van vluchtelingen betreft gaat het voorstel van de Europese Commissie uit van **onmiddellijke** actie met een tijdelijke regeling tot herplaatsing van 40.000 vluchtelingen en een hervestiging van 20.000 vluchtelingen die internationale bescherming nodig hebben. Op billijke en evenwichtige wijze zouden deze vluchtelin-

¹ Mededeling van de Europese Commissie: Een Europese Migratieagenda, COM(2015) 240. Zie Edossier **E150010** op www.europapoort.nl.

² Commissiemededeling EU-Actieplan tegen migrantensmokkel (2015 - 2020) (COM(2015)285).

³ Voorstel voor een besluit betreffende de gebruikmaking van het flexibiliteitsinstrument ten behoeve van Italië en Griekenland voor de tijdelijke maatregelen op het gebied van internationale bescherming (COM(2015)238); Voorstel voor een Raadsbesluit tot vaststelling van voorlopige maatregelen op het gebied van internationale bescherming ten gunste van Italië en Griekenland (COM(2015)286); Aanbeveling van de Commissie over een Europese hervestigingsregeling, C(2015) 3560.

⁴ Kamerstukken I, 2014/2015, 34215, HB; Kamerstukken I, 2014/2015, bijlage bij 22 112, HA.

⁵ Kamerstukken I, 2014/2015, 32317, ER, ES en EV; Kamerstukken II, 2014/2015, 21.501-20, 997 en conclusies van de Europese Raad, EUCO 22/15.

datum 7 juli 2015

ons kenmerk 157545.01u

blad 2

gen verdeeld moeten worden. De Europese Commissie kondigt aan eind 2015 met een voorstel van richtlijn te komen voor een verplicht en autonoom herplaatsingssysteem.

De uitkomsten van de EU-top waarbij gekeken wordt naar een gezamenlijk **gecoördineerde** actie voor deze tijdelijke regeling heeft het, tot teleurstelling van de Nederlandse regering, niet gehaald. Wel is er de bereidheid om als lidstaten vrijwillig invulling te geven aan deze Europese opdracht. Hoe acht de regering de haalbaarheid van een rechtvaardige op basis van vrijwilligheid? Wat zal de positie van de regering zijn bij het aangekondigd voornemen om met een nader noodstelsel te komen op basis van art. 78 lid 3 VWEU en het voorstel voor een permanent gemeenschappelijk systeem voor herplaatsing in noodsituaties?

Over een grote toestroom van asielaanvragers uit kandidaat-lidstaten van de EU wordt niet gesproken. Is de regering het eens met de leden van de CDA-fractie dat de criteria voor toekenning van de kandidaat-status voldoende garantie biedt dat mensen in deze lidstaten niet vervolgd worden? Wat is het aandeel van asielaanvragers in Nederland uit deze kandidaat-lidstaten? Is het juist dat met name de toestroom uit deze landen tot een zware belasting leidt in EU-landen? Zou het uiteenlopen van onder andere het 'veilige landen'-principe, dat afwijkend per lidstaat is, er niet voor kunnen zorgen dat terugkeer bemoeilijkt wordt? Zou een gezamenlijke EU-formulering en vastlegging van een 'veilige landen'-principe er niet voor kunnen zorgen dat de mogelijkheid tot opvang van mensen in echte nood en snellere repatriëring mogelijk wordt? Is de regering bereid daaraan medewerking te verlenen nu vastgesteld is dat op EU-niveau in 2013 slechts 39 % van de terugkeerbeslissingen daadwerkelijk zijn uitgevoerd⁶? Steunt de regering dus voornemens om een regeling te treffen ter uitvoering van **Richtlijn 2008/115/EG** over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor zo'n snellere terugkeer van onderdanen van landen die illegaal op hun grondgebied verblijven? Ziet de regering ook dat een grotere rol weggelegd kan worden voor deze terugkeer door versterkte inzet van Frontex die door de aanpassing van de rechtsgrondslag gerealiseerd zou moeten worden?

2. Het aantal asielzoekers in de EU steeg in 2014 tot bijna 650.000. Elke aanvraag moet per land worden verwerkt en er moet bescherming worden geboden aan mensen die daarvoor in aanmerking komen. Zwak in het huidige beleid is dat een echt Europees asielstelsel ontbreekt, omdat de uitwerking van Richtlijn 2013/32/EU in de lidstaten verschilt en dat zulks een aanzui-gende werking kan hebben. Is de regering het eens met het uitwerken van nieuwe normen en procedures die tot een rechtvaardiger en adequater beeld leiden?

3. Wat is de mening van de regering over het voorstel van de Europese Commissie voor een nieuw te ontwikkelen beheer van legale migratie? Kan de regering een overzicht geven van de problemen en tekortkomingen die er op dit moment in Nederland worden geconstateerd om tekorten op te vangen die voor een goed functioneren van de arbeidsmarkt nodig zijn?

4. De toenemende activiteit in het Middellandse Zeegebied laat zien dat het beheer van de buitengrenzen meer en meer een gedeelde verantwoordelijkheid is, omdat de druk op lidstaten te groot is om financieel en materieel effectief aan te pakken. Deelt de regering de opvatting van

⁶ Europese Commissiededeling: een Europese migratieagenda, COM(2015) 240, p. 10.

datum 7 juli 2015

ons kenmerk 157545.01u

blad 3

de leden van de CDA-fractie dat met de oprichting van een Europees grenswachtstelsel daarin verbetering zou kunnen komen? Zijn er andere alternatieven, aldus vragen deze leden.

II. Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

De leden van **de D66** fractie hebben kennis genomen van de Commissiemededeling over de Europese Migratieagenda, het EU-actieplan tegen migrantensmokkel, de voorstellen voor voorlopige maatregelen op het gebied van internationale bescherming ten gunste van Italië en Griekenland, de kabinetsappreciatie over de Commissievoorstellingen over herplaatsing en hervestiging, diverse stukken rondom de recente JBZ-raad en de Europese Raad.

Elk jaar nemen honderdduizenden van de 60 miljoen vluchtelingen wereldwijd de beslissing om naar Europa te komen, via land, zee, en de lucht. Op schaal der dingen is dit 'slechts een klein percentage', maar voor veel Europese landen aan de Middellandse Zee is de last zwaar om te dragen. Ook de Nederlandse regering staat voor de uitdaging een balans te vinden tussen internationaalrechtelijke verplichtingen om vluchtelingen en migranten op menswaardige manier op te vangen en toegang tot ons land te verlenen en de afnemende bereidwilligheid bij veel Europeanen dit te doen. Nederland en Europa zijn echter geen eiland. De leden van de D66-fractie geloven niet dat de uiteindelijke oplossing van de vluchtelingenproblematiek ligt in het letterlijk of figuurlijk oprichten van een muur rondom ons continent. Migratie is van alle tijden en mensen zullen altijd alles op alles zetten om oorlogen, geweld, dictaturen en armoede te ontvluchten. Daarnaast zal Europa een aantrekkelijk continent blijven voor arbeidsmigranten van alle niveaus om (tijdelijk) werk te zoeken.

De leden van de D66-fractie onderschrijven derhalve de urgentie van een gemeenschappelijke Europese aanpak die gericht is op vergroting van het perspectief van mensen in de regio (aanpak van 'push-factoren'), een eerlijke verdeling van vluchtelingen tussen de EU landen via herplaatsing en herverdeling en een Middellandse Zee die vakantiegevoel uitstraalt in plaats van dood door verdrinking. Deze leden juichen toe dat er op Europees niveau eindelijk ideeën worden ontwikkeld om legale migratie en toegang voor arbeidsmigranten hoger op de agenda te zetten. Een goed migratiebeleid bevordert dat de migranten -waar ook maar enigszins mogelijke weg kunnen vinden naar de reguliere arbeidsmarkt. Is het kabinet van plan zich daarvoor in te zetten?

De appreciatie van het kabinet in de brief van 26 mei 2015 over de Europese Migratieagenda aan de Tweede Kamer⁷ is op veel punten positief en ondersteunend. De leden van de D66-fractie zijn verheugd dat het kabinet meteen duidelijk maakt dat het een belangrijke randvoorwaarde is dat migranten die bij reddingsoperaties op de Middellandse Zee niet worden ontscheept of overgedragen aan autoriteiten in derde landen als er een risico is op refolement. Toch vinden deze leden het teleurstellend dat er in de rest van deze appreciatie van het kabinet niet verder wordt ingegaan op bescherming van mensenrechten van vluchtelingen en migranten hetzij als voorwaarde voor tegengaan illegale migratie in landen van herkomst, hetzij als randvoorwaarde bij opvang, toelating, herplaatsing en hervestiging van vluchtelingen binnen de EU, hetzij in het kader van samenwerking met derde landen bij terugkeer van uitgeprocedeerde asielzoekers en illegale migranten.

⁷ Kamerstukken I, 2014/2015, bijlage bij 22 112, HA.

datum 7 juli 2015

ons kenmerk 157545.01u

blad 4

Ook bespeuren de leden van de D66-fractie in deze kabinetsreactie en de kabinetsappreciatie over de twee specifieke voorstellen van de Commissie over noodmechanisme voor herplaatsing en aanbeveling voor een EU brede hervestigingsregeling terughoudendheid bij het kabinet om een eigenstandige visie in te nemen over samenwerking met gelijkgestemde EU-lidstaten over herplaatsing van asielzoekers uit onder andere Griekenland en Italië en hervestiging uit landen met grote vluchtelingenpopulaties zolang andere EU lidstaten geen verantwoordelijkheid willen nemen. Voor sommigen zullen getallen als herplaatsing en hervestiging van 60.000 (40.000 herplaatsing, 20.000 hervestiging over 2 jaar) vluchtelingen binnen de EU ruimhartig en wellicht zelfs als te veel klinken. Voor Nederland gaat het om herplaatsing van 2.047 asielzoekers en hervestiging van 732 personen naast het bestaande hervestigingsprogramma van gemiddeld 500 vluchtelingen. Echter, de wereld zou volgens de aan het woord zijnde leden meer mogen verwachten van een organisatie die nog in 2012 de Nobelprijs voor de Vrede kreeg. Bovendien ondermijnt volgens deze leden deze beperkte bereidwilligheid vluchtelingen binnen de EU op te vangen de politieke geloofwaardigheid van de EU in derde landen die veel grotere vluchtelingenstromen opvangen.

Gezien de ruime reikwijdte van de plannen van de Europese migratieagenda en de zekerheid dat de komende jaren allerlei deelonderdelen van de implementatie van deze agenda zullen terugkomen in wetsvoorstellen beperken de leden van de D66 fractie in de Eerste Kamer zich op dit moment tot een aantal kernvragen.

1. Waarborging rechten asielzoekers en vluchtelingen

De centrale zorg van de leden van de D66-fractie bij alle voorstellen is de waarborging van de rechten van individuele asielzoekers en vluchtelingen bij de behandeling van hun zaak bij aankomst. Daarnaast vinden deze leden het van belang dat respect voor mensenrechten centraal blijven staan bij alle samenwerking met derde landen over tegengaan van illegale migratie, verhinderen en stoppen van mensensmokkelaars, en afspraken over terugkeer van uitgeproceeerde asielzoekers. Deze leden horen graag van het kabinet op welke wijze in gesprekken en onderhandelingen met derde landen de mensenrechten van asielzoekers in het hele proces van vertrek, aankomst en mogelijke terugkeer centraal blijven staan.

Is de regering bijvoorbeeld van plan om respect voor internationale mensenrechtenverdragen altijd expliciete voorwaarde op te nemen in afspraken in het kader van migratiesamenwerking met derde landen? Daarnaast zou de regering in EU-kader kunnen bepleiten dat mensenrechten expliciet op de agenda komen te staan bij de Valetta Conferentie over samenwerking met Afrikaanse landen om migratie te reguleren.

2. Herplaatsing en hervestiging

Tijdens de recente Europese Raad van 25-26 juni jl is het idee van verplichte quota voor herplaatsing losgelaten. Wat betekent dit voor het standpunt van de Nederlandse regering in de bereidwilligheid 2047 asielzoekers extra op te nemen?

Hoe beoordeelt de Nederlandse regering de afwijzende houding van sommige EU-lidstaten om mee te werken aan herplaatsing en hervestiging van vluchtelingen. Laat de regering de eigen bereidwilligheid meer mensen op te nemen afhangen van de bereidwilligheid van andere EU-lidstaten om mensen op te nemen? En is dan de ruimhartigheid van Duitsland ons voorbeeld of de starre houding van Hongarije? Of is de regering van plan om samen met gelijkgestemde EU-lidstaten in elk geval een eigen ruimhartige koers voor herplaatsing en hervestiging te kiezen.

datum 7 juli 2015

ons kenmerk 157545.01u

blad 5

Welk alternatief ziet de regering als de inzet op vrijwillige aanpak voor herplaatsing niet werkt en mensen binnen Europa voor de tweede keer op drift raken?

3. Strategische landenbenadering advies ACVZ: lessen voor Europa

Op 25 juni jl. bracht de Adviescommissie Vreemdelingenzaken het advies uit over 'De strategische landenbenadering migratie. Tussen wens en werkelijkheid'.⁸

Kern van dit advies gaat over het nut van een strategische benadering met als doel landen van herkomst beter mee te laten werken aan gedwongen terugkeer. De leden van de D66-fractie in de Eerste Kamer weten dat het kabinet met een algemene reactie zal komen op dit advies waarin ook uitgebreide aandacht is voor Europese samenwerking op gebied van gedwongen terugkeer. Deze leden wachten dit advies graag af maar in het kader van de urgentie van de Europese migratieagenda zouden deze leden al een eerste appreciatie van het kabinet willen krijgen over wat de lessen van dit advies zouden kunnen zijn op Europees niveau met name op gebied van:

- koppeling van terugkeerbeleid aan andere beleidsterreinen en de conclusie van de ACVZ dat het EU-beleid de strategische landenbenadering migratie meestal versterkt maar soms verzwakt?
- de conclusie dat als er een afweging moet worden gemaakt tussen terugkeer en andere Nederlandse belangen, dit vaak ten nadele van focus en aandacht voor het terugkeerdossier uitvalt. Het ligt in de verwachting dat dit ook op EU-niveau regelmatig zal voorkomen.
- de aanbeveling: investeer in de ontwikkeling van een coherent en geïntegreerd migratiebeleid waarbij naast terugkeer en bestrijding van irreguliere migratie eveneens kennis-, arbeids- en studiemigratie en internationalisering van sociale zekerheidsrechten van migranten wordt betrokken.
- een analyse van het strategisch landenbeleid van landen van herkomst: wat zijn hun overwegingen om wel of niet mee te werken aan terugkeer van hun eigen onderdanen, welke politieke en regionale belangen hebben zij om wel of niet met Nederland en/of de EU mee te werken?

4. Ambitie en praktische realiseerbaarheid

De leden van de D66-fractie vragen zich af hoe zich het hoge ambitieniveau van de Europese Commissie in de ontwikkeling van een Europese migratieagenda in een tijd van beperkte middelen zich wel of niet vertaalt in uitbreiding van staf van Europese vertegenwoordigingen in derde landen met experts op het gebied van asiel en migratie. We horen graag de ideeën van het kabinet, ook hoe deze ambities zich verhouden tot de bezetting van Nederlandse ambassades in landen van herkomst (Immigratie liaison officers, maar ook diplomaten met kennis van combinatie, mensenrechten asiel, migratie, terugkeer).

III. Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie

De leden van de **SP-fractie** willen graag de volgende vragen aan de regering voorleggen:

1. Deelt de regering het standpunt van de leden van de SP-fractie dat het doel van de EU zou moeten zijn de regionale opvangvoorzieningen te versterken en verder vooral de meest kwets-

⁸ Advies ACVZ: 'De strategische landenbenadering migratie. Tussen wens en werkelijkheid', Den Haag, juni 2015, te raadplegen op: <http://www.acvz.org/publicaties/Advies42-web.pdf>

datum 7 juli 2015

ons kenmerk 157545.01u

blad 6

bare vluchtelingen in Europa op te nemen? Deelt de regering de mening van de leden van de SP-fractie dat de UNHCR hierin een hoofdrol zou moeten vervullen? Deelt de regering het standpunt van de leden van de SP-fractie dat de regionale opvangvoorzieningen zeer te wensen overlaten? Deelt de regering de mening van de leden van de SP-fractie dat de Commissie de UNHCR nog onvoldoende tegemoet komt? Zo ja, hoe zou dat kunnen worden verbeterd?

2. In de bijlage bij de Europese migratieagenda staat dat het aantal inwoners van een lidstaat voor 40% meetelt: hoe meer inwoners, des te meer asielzoekers een lidstaat volgens de Commissie kan opvangen. Bevolkingsdichtheid wordt echter niet meegeteld, terwijl het natuurlijk voor de opvangcapaciteit uitmaakt of je te maken hebt met een dicht- of dunbevolkt land. Hoe ziet de regering deze weegfactor?

3. De migratieagenda is restrictief als het gaat om mensen in nood en open als het gaat om hoger opgeleiden. Er worden daardoor verschillende signalen aan de potentiële migranten afgegeven. Deelt de regering het standpunt van de leden van de SP-fractie dat het aantal migranten richting Europa hierdoor zal toenemen? Zo nee, hoe kijkt de regering hier tegen aan?

4. De huidige chaos in Libië heeft mensenhandel en -smokkel mogelijk gemaakt vanuit de Libische kustregio's. Nu worden er militairen gestuurd met als doel de mensenhandelaars en -smokkelaars te bestrijden en hun bootjes te vernietigen. Kan dit naar de mening van de regering (1) bijdragen aan de stabiliteit in de regio en (2) de stroom vluchtelingen en migranten indammen?

Zijn er naar de mening van de regering geen betere mogelijkheden om bij te dragen aan de stabiliteit in de regio of om de stroom vluchtelingen en migranten in te dammen?

5. Als de opvang in landen met lange of moeilijke grenzen, zoals Italië en Griekenland, niet verbeterd, worden asielverzoeken door de betrokken lidstaten niet in behandeling genomen en blijft doorreizen naar andere lidstaten voor veel mensen de beste optie. Juist met dit doel stelde de SP voor Europese asielcentra op te richten in de EU, maar wel in de buurt van de buitengrenzen. Heeft de regering dit standpunt in het internationaal overleg ingebracht? Zo nee, waarom niet?

6. Tegen het redden van migranten op de Middellandse Zee wordt door sommigen het argument ingebracht dat dit een aanzuigende werking zou kunnen hebben. Wat vindt de regering van het idee van de leden van de SP-fractie om aan UNHCR niet alleen hulp aan te bieden voor versterking van de regionale opvang, maar ook afspraken te maken over hervestiging: via de VN zouden minder kwetsbare vluchtelingen naar de opvang in de regio gebracht kunnen worden, terwijl de EU haar inspanningen om kwetsbare vluchtelingen vanuit de regionale opvang te hervestigen, flink zou kunnen opvoeren, aldus stellen de leden van de SP-fractie.

IV. Vragen en opmerkingen van de leden van de GroenLinks-fractie

De leden van de **GroenLinks**-fractie zijn positief dat er bredere erkenning lijkt te komen van de noodzaak van een samenhangende visie en beleid op migratie en asiel. Zij merken op dat er

datum 7 juli 2015

ons kenmerk 157545.01u

blad 7

wereldwijd 60 miljoen vluchtelingen en ontheemden zijn, van wie zo'n 95 procent bescherming zoekt in het eigen land of de buurlanden. Slechts een klein aantal van hen reist verder om elders bescherming te vinden, deels vanwege de volstrekte ontoereikendheid van de opvang en voorzieningen in de regio. Bezien in deze mondiale context, bevreedt het de leden van de GroenLinks-fractie dat de reactie van de EU en van de Nederlandse regering op deze trek van vluchtelingen naar Europa tot nu toe voornamelijk afwerend beantwoord is met strengere grenscontroles, de aanpak van mensensmokkel en samenwerking met buurlanden op het gebied van grenscontroles en terug- en overname van ongedocumenteerde migranten. Vluchtelingen dreigen daardoor vaker vast te komen zitten in landen waar de opvang tekort schiet, onveiligheid heerst of geen toegang tot bescherming is gegarandeerd. Erkent de regering deze gevolgen en hoe meent zij dit effect van strengere grensbewaking te voorkomen? Vluchtelingen staan geen legale of veilige manieren ter beschikking om naar het grondgebied van de Europese Unie te reizen en zijn daardoor geheel afhankelijk van mensensmokkelaars indien zij noodgedwongen verder reizen naar veiligheid en bescherming. Erkent de regering dit? Hoe denkt de regering deze afhankelijkheid te voorkomen? Erkent zij tevens dat de aanpak van mensensmokkel tot mislukken gedoemd is zolang vluchtelingen geen andere mogelijkheden ter beschikking staan om een veilige haven te bereiken?

De leden van de GroenLinks-fractie nemen met instemming kennis van het standpunt van de regering dat migranten niet mogen worden ontscheept of overgedragen aan autoriteiten in derde landen als er een risico is op refoulement. Op welke wijze vormt de naleving van het betreffende Hirsi-arrest van het Europees Hof van de Rechten van de Mens van 23 februari 2012 onderwerp van bespreking tussen de lidstaten of prioriteit van de Commissie? De regering noemt het voorbeeld van de samenwerking tussen Spanje en Senegal in de territoriale wateren van Senegal. Weet de regering hoe Spaanse grenswachten die migranten daar onderscheppen omgaan met een verzoek om asiel? De leden van de GroenLinks-fractie wijzen erop dat Frontex zal gaan opereren in Libië ter bestrijding van de mensensmokkel. In Libië bevinden zich ook vluchtelingen voor wie de situatie erg onveilig is in verband met het willekeurig geweld door de vele militias en het ontbreken van bescherming door een overheid. Is de regering het met de leden van de GroenLinks-fractie eens dat Frontex als EU-agentschap in overeenstemming met het Handvest van de Grondrechten moet opereren (dus inclusief het recht op asiel en verbod op refoulement), ook als het buiten het EU grondgebied opereert? Wat betekent dat concreet als vluchtelingen aan Frontex te kennen geven niet veilig te zijn en naar de Europese Unie willen reizen voor bescherming? Indien de EUNAVFOR Med-operatie van start gaat, dienen ook de EU-militairen in de territoriale wateren van Libië in overeenstemming met het Handvest te handelen? Zo ja, zal dit betekenen dat onderschepte migranten zullen worden overgebracht naar het EU-grondgebied zolang Libië te onveilig is voor hen? Graag een nadere toelichting hoe de agentschappen en militairen concreet het internationale en EU-recht zullen en kunnen naleven.

De regering koppelt een meer billijke verdeling van vluchtelingen aan het nakomen van de verplichtingen van het asielacquis: alleen die lidstaten die hun systeem op orde hebben, zouden dienen te worden ondersteund. Maar leidt deze redenering niet tot een vicieuze cirkel, omdat de landen waar de meeste asielzoekers als eerste de EU binnenkomen, de grootste problemen hebben om het asielsysteem op orde te krijgen? Zou een verlichting van hun verantwoordelijkheid door een herverdeling hen niet beter in staat stellen om het asielacquis na te leven? Kan

datum 7 juli 2015

ons kenmerk 157545.01u

blad 8

de regering in dat verband beschrijven hoe groot de EU-middelen zijn die Griekenland en Italië krijgen om hun asielsysteem te verbeteren? Wat zijn de afzonderlijke budgetten voor respectievelijk grensbewaking, detentiecentra, opvangcentra en de behandeling van asielverzoeken? De leden van de GroenLinks-fractie hebben de indruk dat het verdelingsmechanisme van de Dublinverordening werkt als een splijtzwam binnen de Unie en zelfs kan functioneren als een perverse prikkel om het asielsysteem niet op orde te hebben. Immers, momenteel mogen overdrachten van asielzoekers naar Griekenland en van minderjarige asielzoekers naar Italië niet plaatsvinden van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens. Hoe kijkt de regering hier tegenaan en welke mogelijkheden ziet zij om deze patstelling te kunnen oplossen? Is de regering ermeê bekend dat sinds begin dit jaar ook de Duitse minister van Binnenlandse Zaken pleit voor een wijziging van de Dublinverordening, omdat Duitsland maar een klein percentage van alle Dublinzaken daadwerkelijk overdraagt of over kan dragen? Welke mogelijkheden ziet de regering om meer onderling vertrouwen in elkaars asielsysteem te verkrijgen? Ziet zij perspectief in de modaliteit van *joint processing* binnen de Europese Unie, zodat nationale ambtenaren van verschillende lidstaten samenwerken en zo toewerken naar een meer geharmoniseerde wijze van behandeling van asielverzoeken?

De Nederlandse regering staat positief tegenover het op vrijwillige basis hervestigen van vluchtelingen door lidstaten. Tegelijkertijd acht het kabinet het noodzakelijk dat alle lidstaten overgaan tot hervestiging. Waarom geeft zij dan niet (nu al) de voorkeur aan verplichte hervestigingsprogramma's met evenredige quota? Het Europese voorstel gaat nu uit van 20.000 vluchtelingen voor twee jaren. De UNHCR heeft echter laten weten dat ruim 10 procent van de Syrische vluchtelingen in de buurlanden van Syrië (ongeveer 3,5 miljoen vluchtelingen) acuut kwetsbaar is. Zou het niet logisch zijn om die vluchtelingen te hervestigen in de Europese Unie, omdat zij meer opvang nodig hebben dan landen als Libanon en Jordanië momenteel kunnen bieden? Acht de regering een aantal van 20.000 werkelijk een evenredig aantal, gelet op de enorme druk op de regio? Is er binnen de Raad van Ministers of de Commissie overwogen om de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (2001/55/EG) toe te passen voor Syrische vluchtelingen? Ziet de regering dit als een mogelijke en wenselijke maatregel? Is de regering zich ervan bewust dat de buurlanden van Syrië hun grenzen met Syrië steeds sluiten, zodat het risico dat mensen hun land niet meer kunnen ontvluchten steeds groter wordt, en daarmee het doel van het Vluchtelingenverdrag dreigt te worden ondermijnd? Meent de regering dat de Europese Unie voldoende financiële ondersteuning biedt aan de regio, gelet op de voortdurende nijpende voedseltekorten, gebrek aan sanitaire, gezondheids- en onderwijsvoorzieningen en infrastructuur? Ziet de regering de gevaren van een mogelijke ontwrichting in deze landen en welke maatregelen ziet zij om de druk op de regio te verlichten?

De regering schrijft veel heil te zien in een nauwere samenwerking met de buurlanden van de EU en landen van herkomst. De leden van de GroenLinks-fractie vinden die samenwerking eveneens van groot belang, maar zijn bezorgd over het effect dat vluchtelingen door deze samenwerking juist van een toegang tot bescherming en een minimale levensstandaard verstoken blijven. Transitlanden die meewerken aan het verder bewaken van hun grenzen, hebben immers niet onmiddellijk de noodzakelijke asielstandaarden gecreëerd. Erkent de regering dit risico? Zo ja, hanteert ze bepaalde criteria voor de samenwerking met transitlanden op het gebied van grensbewaking, en welke zijn dat? Welke maatregelen neemt de regering om transitlanden

datum 7 juli 2015

ons kenmerk 157545.01u

blad 9

te ondersteunen bij het versterken van de positie van migranten en vluchtelingen? De Europese Commissie heeft in 2011 bij de evaluatie van de EU terug- en overname overeenkomsten geadviseerd om deze te beperken tot landen van herkomst, en niet langer landen van transit. De Commissie had daar veel argumenten voor, waaronder de mensenrechtelijke risico's, de problematische onderhandelingen en het feit dat ze nauwelijks worden toegepast. Hoe kijkt de Nederlandse regering hier tegenaan, en is dit voorstel van de Commissie nog onderwerp van bespreking? Welke maatregelen neemt de Europese Unie om ook de regionale samenwerking tussen derde landen te stimuleren op dit punt?

De regering onderschrijft het belang van EU intra-mobiliteit. Momenteel is de mobiliteit van de EU Langdurig Ingezetenen zeer beperkt, en volgens de Commissie hangt dit voor een groot deel samen met de arbeidsmarkttoets die bijna alle lidstaten uitvoeren bij een verhuizing naar een tweede lidstaat. Ziet de regering het opheffen van deze arbeidstoets voor EU Langdurig Ingezetenen als een goede maatregel om hun mobiliteit te verbeteren en is zij bereid hiervoor te pleiten?

Ten aanzien van legale migratie ziet de regering vooral perspectief in het verbeteren van de mogelijkheden voor kennismigranten. Toch is er ook in andere segmenten van de arbeidsmarkt behoefte aan arbeidskrachten, en deze behoefte zal met het aantrekken van de economie en de demografische ontwikkelingen alleen maar toenemen. Op welke wijze meent de regering hierin te kunnen voorzien? En ziet de regering een verband tussen een restrictief arbeidsmigratiebeleid enerzijds en illegale migratie en illegale arbeid (die in een behoefte aan arbeidskrachten voorziet) anderzijds?

V. Vragen opmerkingen van de leden van de SGP-fractie

De leden van de **SGP**-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de Europese Migratieagenda. Zij hebben enkele vragen ten aanzien van de vierde pijler van beleid, waar het gaat over de arbeidsmigratie.

De Europese Migratieagenda is een respons op het lot van duizenden migranten die hun leven in gevaar brengen om de Middellandse Zee over te steken.

De vierde pijler gaat over nieuw beleid voor legale migratie. Daarin gaat het vooral over het gericht binnenhalen van talent uit andere landen om daarmee bijvoorbeeld economisch voordeel te bewerkstelligen voor de betreffende lidstaten. De sterke nadruk op deze "wenssituaties" is een miskennis van de problematiek rond de noodsituaties van waaruit de Europese Migratieagenda is ontwikkeld.

Dit komt de leden van de SGP-fractie oneigenlijk voor. Vandaar de volgende vragen:

1. Is de regering het eens met de leden van de SGP-fractie dat de Europese Migratieagenda primair gericht dient te zijn op hen die vanuit crisis- of noodsituaties in aanmerking komen voor herplaatsing en/of hervestiging?

datum 7 juli 2015

ons kenmerk 157545.01u

blad 10

2. Wat is de reden om gewenste migratie (uit oogpunt van voordeel voor de lidstaat) te koppelen aan de Europese Migratieagenda, terwijl deze agenda fundamenteel bedoeld lijkt voor crisis-situaties?

3. Op welke wijze kan de vervlechting van twee soorten migratie, migratie in noodsituaties met migratie van talent dat wenselijk geacht wordt, in de vierde pijler van het beleid ongedaan gemaakt worden?

De vaste commissies voor I&A/JBZ en SZW verzoeken de regering rekening te houden met bovenstaande opmerkingen bij de besprekingen in de informele JBZ-Raad op 9 en 10 juli 2015. Zij ontvangen graag een reactie op hun vragen binnen zes weken na dagtekening van deze brief.

Een gelijklopende brief is verzonden aan de staatssecretaris van V&J.

Hoogachtend,

Mr. G. Markuszower

Voorzitter van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel / JBZ-Raad

Prof. dr. A.H.G. Rinnooy Kan

Voorzitter van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid